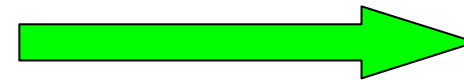
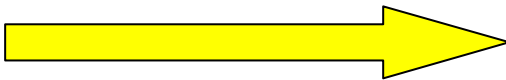

500 – 1000 / 1200 na Christus. De tijd van de monniken en ridders

De Lage Landen. **Karel de Grote** wordt in 771 koning van het rijk der Franken, waartoe ook de Lage Landen behoren. Hij heeft voortdurend oorlog gevoerd onder meer tegen de moslims in het zuiden en de Noormannen in het noorden. Hij maakte zijn rijk zo groot, dat het uiteindelijk een groot deel van Europa besloeg. De paus kroonde hem op de 1^e kerstdag van het jaar 800 tot keizer. Karels rijk was zo groot dat hij het onmogelijk alleen kon besturen en daarom stelde hij 'leenmannen' aan. Die leenmannen waren zijn krijgslieden en ze stonden hem met raad bij in regeringszaken. In ruil daarvoor kregen zij van hem een 'leen', een groot gebied dat zij konden besturen. De mensen die er woonden moesten aan de leenman belasting (tienden) betalen in ruil voor bescherming. Vaak leenden de leenmannen op hun beurt weer delen van hun leen aan 'achterleenmannen'. De leenmannen beschouwden hun leen steeds meer als hun bezit. Het ging over van vader op zoon en ze werden steeds minder afhankelijk van hun leenheer. Dit leenstelsel heeft de kiem gelegd voor een standenmaatschappij, waarin de adel ('ridders') en geestelijkheid en de 'boeren, burgers en buitenlui' verschillende rechten en plichten kregen. Karel vond onderwijs, cultuur en wetenschap heel belangrijk en hij richtte scholen op voor jonge edelen. Daar kregen ze de opleiding die ze nodig hadden om het Frankische Rijk mee te kunnen besturen. De laatste jaren van zijn leven woonde Karel in Aken, waar hij in 814 is gestorven. Op de plaats van zijn paleis in Aken is later de Domkathedraal gebouwd. Zijn troon en rijk versierde grafkist kunnen er nog worden bekeken. Karel de Grote wordt tot de grootste koningen uit de geschiedenis gerekend.

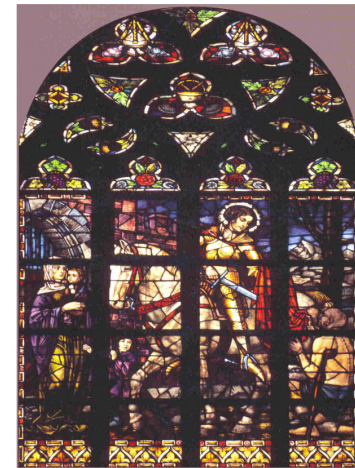

Gesp met inleg van zilverdraad uit een Merovingisch graf te Stein

Zwaarden uit de Merovingische periode

Omgeving Stein: De perioden na de val van het Romeinse rijk worden genoemd naar de Koninklijke families van de Franken: achtereenvolgens de Merovingische en de Karolingische periode. In deze vroege middeleeuwen heeft er in Keerend onder Stein bewoning plaatsgevonden. Uit de Merovingische periode (ca. 450-750 na Chr.) dateert de begraafplaats bij de Bongerd, waar circa 80 graven zijn gevonden. De mensen werden in deze periode meestal niet meer gecremeerd maar begraven. De overledenen kregen potten mee waarin eten en drinken zat voor het leven na de dood. Vrouwen kregen hun mooiste sierraden mee en mannen zwaarden en strijdbijlen. Zo ook is een krijgsmangraf gevonden, waarin wapens lagen en een rijk versierde bronzen koppelgesp, met daarop oud Germaanse symbolen. Vermoed wordt dat vanaf de 8^e eeuw rondom Stein het christelijke gebruik meer op gang is gekomen. Zowel het dorp als de kerk heeft de Merovingische rijkshelige Sint Martinus als patroon gekozen. Eind 9^e eeuw kwamen de Noormannen in Europa. Hun komst ging gepaard met moord en doodslag. Vanuit een kamp bij Elsloo werden strooptochten gehouden in de regio tot ze belegerd en verjaagd werden door de Karolingische koning Karel de Dikke.

Sint Martinus in glas in loodraam
Sint Martinuskerk te Stein